

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	25.02.13. god.
KLASIFIKACIJSKI BROJ:	19-7/13-1/2
VEZA:	
EPA:	117 XXV
SKAČENICA:	PRILOG:

Crna Gora
 VLADA CRNE GORE
 Broj: 06-280/
 Podgorica, 22. februar 2013. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 21. februara 2013. godine, razmotrila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom (predlagачi poslanici Socijalističke narodne partije), koji je dostavila Skupština Crne Gore.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Odredbom člana 1 Predloga zakona, predlaže se dopuna člana 38 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Službeni list CG", br. 14/10 i 45/12), koji glasi:

"Sredstva Fonda prikazuju se u Budžetu Crne Gore kao poseban program u okviru potrošačke jedinice Zavod za zapošljavanje".

U odnosu na predloženu odredbu člana 1 Predloga zakona ukazujemo da je Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u članu 38 propisano da se Fond organizuje u Zavodu za zapošljavanje; da se sredstva Fonda obezbjeđuju iz posebnog doprinosa koji uplaćuju poslodavci, budžeta Crne Gore, budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji lice sa invaliditetom ima prebivalište, donacija i pomoći od strane domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Prema tome Fond za profesionalnu rehabilitaciju ne iskazuje se kao samostalna potrošačka jedinica u okviru budžeta Crne Gore, već se sredstva za njegovo finansiranje planiraju u okviru potrošačke jedinice Zavod za zapošljavanje Crne Gore, koja sredstva su namjenski opredijeljena za sprovećenje mjera aktivne politike zapošljavanja, čiji je sastavni dio i politika zapošljavanja lica sa invaliditetom.

Polazeći od toga da Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica s invaliditetom nije samostalna potrošačka jedinica, kao i

to da se sredstva iz budžeta ne mogu opredjeljivati ovim zakonom, član 1 Predloga zakona nije prihvatljen.

Odredbom člana 2 Predloga zakona, predlaže se izmjena člana 39 tako da glasi:

"Sredstva Fonda koriste se za:

- 1) mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije za nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom;
- 2) sufinansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje, a naročito radnih centara;
- 3) programe aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom;
- 4) subvencije iz člana 36 ovog zakona;
- 5) finansiranje grant šema;
- 6) novčane pomoći iz člana 37 b ovog zakona;
- 7) finansiranje aktivnosti za stvaranje preduslova za povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom, za zadržavanje zaposlenja, napredovanje ili promjene profesionalne karijere, kao što su uklanjanje arhitektonskih barijera, podrška u obrazovanju i stručnom usavršavanju i sl.

Finansiranje grant šema vrši se na osnovu javnog konkursa (u daljem tekstu: konkurs), kojeg Ministarstvo raspisuje najkasnije do kraja prvog kvartala tekuće godine.

Postupak i metodologiju za finansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje i finansiranje grant šema propisuje Ministarstvo.

Uslove i način ostvarivanja prava na finansiranje aktivnosti za stvaranje preduslova za povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom, za zadržavanje zaposlenja, napredovanje ili promjene profesionalne karijere propisuje Ministarstvo."

Odredbom člana 2 stav 1 Predloga zakona, u odnosu na važeće rješenje člana 39 Zakona, dodaje se nova tačka 7 kojom se predlaže da se sredstva Fonda za profesionalnu rehabilitaciju koriste za finansiranje aktivnosti za stvaranje preduslova za povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom, za zadržavanje zaposlenja, napredovanje ili promjene profesionalne karijere, kao što su uklanjanje arhitektonskih barijera, podrška u obrazovanju i stručnom usavršavanju i sl.

S tim u vezi, smatramo da se Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u punom smislu, obezbjeđuju uslovi za povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom i njihovo ravnopravno učešće na tržištu rada, uz otklanjanje barijera i stvaranje jednakih mogućnosti. Dakle, Zakon se zasniva na afirmativnoj akciji prema licima sa invaliditetom, sa ciljem ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju,

kao i na principima da se lice sa invaliditetom na odgovarajući način osposobi za rad, zadrži zaposlenje, u njemu napreduje ili promijeni svoju profesionalnu karijeru.

Ovim zakonom predviđen je i mehanizam javne podrške u vidu subvencija u cilju olakšavanja pristupa lica sa invaliditetom zapošljavanju, a predviđeni su i drugi oblici afirmativnog djelovanja koje nalaže direktive Evropske unije, o uspostavljanju opšteg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i odabiru zanimanja i integracije lica sa invaliditetom na tržištu rada.

U skladu sa članom 36. Zakona propisane su subvencije za poslodavce za zapošljavanje lica sa invaliditetom u vidu bespovratnih sredstva za prilagođavanje radnog mesta i uslova rada, kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata, učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom - u iznosu od 100% od opravdanih troškova. Mjere podrške usmjerene su i kroz subvenciju zarade, tako što poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvenciju zarade za cijeli period zaposlenosti lica sa invaliditetom, u iznosu do 75% od isplaćene bruto zarade, zavisno od procenta invaliditeta lica kojeg zapošljava.

Pored toga, prema važećem zakonskom rješenju poslodavac ima obavezu da zaposli određeni broj lica sa invaliditetom, u suprotnom obveznik je uplate doprinosa za zapošljavanje lica sa invaliditetom, po stopi određenoj u članu 22. Zakona.

Shodno navedenom, stvaranje preduslova za povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom, za zadržavanje zaposlenja, napredovanje ili promjene profesionalne karijere u svemu su sadržani u važećem zakonskom tekstu.

U odnosu na predlog da se sredstva Fonda koriste za stipendije i druge podrške u zapošljavanju ističemo da programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih, kao i pravo na stipendije, spadaju u aktivne mјere zapošljavanja i finansiraju se u skladu sa članom 31. Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, a ne sredstvima Fonda kako je to predloženo.

U dijelu koji se odnosi na namjenu sredstava za otklanjanje arhitektonskih barijera, već smo ukazali da poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvencije, koje se odnose na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mesta i uslova rada, što podrazumijeva i uklanjanje arhitektonski barijera u neposrednom radnom okruženju lica sa invaliditetom. Korišćenje sredstava za uklanjanje arhitektonskih barijera u širem smislu moglo bi biti predmet drugih propisa, a ne i ovog Zakona.

Imajući u vidu istaknute razloge, da se ne prihvati član 2 stav 1.tačka 7 Predloga zakona, suvišan je i stav 4 istog člana, kojim je predloženo da Ministarstvo propisuje uslove i način ostvarivanja prava na finansiranje aktivnosti za stvaranje predušlova za povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom, za zadržavanje zaposlenja, napredovanje ili promjene profesionalne karijere.

Dalje, u stavu 2 člana 2 Predloga zakona predlaže se da se finansiranje grant šema vrši na osnovu javnog konkursa kojeg Ministarstvo raspisuje najkasnije do kraja prvog kvartala tekuće godine.

S tim u vezi, ukazujemo da je Ministarstvo, u skladu sa članom 39 važećeg Zakona, u obavezi da doneše pravilnik kojim će se propisati postupak i metodologija za finansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje i finansiranje grant šema. Članom 11 Zakona propisano je da je grant šema program dodjele bespovratnih sredstava, po javnom pozivu za odabir i finansiranje projekata koji imaju za cilj profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. U skladu sa tim Ministarstvo je predvidjelo donošenje pravilnika kojim će se propisati postupak za finansiranje grant šema po javnom pozivu, vrijeme objavljivanja poziva, uslovi za učestvovanje u postupku dodjele sredstava, namjena sredstava i drugi uslovi u skladu sa Zakonom.

Odredbom člana 3 Predloga zakona, predlaže se izmjena stava 2 člana 40, koji glasi:

"O realizaciji mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i o namjenskom korišćenju sredstava Fonda odlučuje Savjet Fonda".

S tim u vezi, ističemo da je Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u članu 38, propisano da se Fond organizuje u Zavodu za zapošljavanje, što znači da Fond nema status pravnog lica.

U skladu sa takvom organizacijom Zavod za zapošljavanje Crne Gore, kao pravni subjekt, nosilac je svih prava i obaveza, utvrđenih statutom i zakonom, da preduzima pravne radnje vezano za djelatnost kojom se bavi.

Obzirom da u djelokrug rada Zavoda za zapošljavanje spadaju poslovi zapošljavanja, zatim profesionalna rehabilitacija teže zapošljivih lica, sprovođenje i drugih mjera akivne politike zapošljavanja, to Zavod, preko svojih organa, odlučuje o svim pitanjima iz svoje djelatnosti.

Predložena odredba prema kojoj bi Savjet fonda odlučivao o realizaciji mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i o namjenskom korišćenju sredstava Fonda za

Predložena odredba prema kojoj bi Savjet fonda odlučivao o realizaciji mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i o namjenskom korišćenju sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju, ne bi bila u skladu sa nadležnostima Upravnog odbora Zavoda definisana u članu 13 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.

Članom 4 Predloga zakona predlaže se izmjena člana 41 Zakona koji glasi:

"Godišnji izvještaj o realizaciji mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, zapošljavljanja lica sa invaliditetom i korišćenju sredstava fonda Zavod podnosi Skupštini Crne Gore najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu".

S tim u vezi, ukazujemo da su poslovi i zadaci Zavoda za zapošljavanje Crne Gore uređeni Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, pa bi predloženo rješenje bilo suprotno konceptu utvrđivanja poslova i zadataka Zavoda propisanih tim Zakonom, sa razloga što je tim Zakonom uređeno da Zavod podnosi Ministarstvu polugodišnji i godišnji izvještaj o radu Zavoda (član 13).

Članom 40 stav 2 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavljanju lica sa invaliditetom, propisano je da nadležni organ Zavoda odlučuje o realizaciji mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i namjenskom korišćenju sredstava Fonda, uz pribavljeno mišljenje Savjeta Fonda.

Članom 5 Predloga zakona predlaže se dodavanje novog člana 44 e koji glasi:

"Ministarstvo je dužno da sačini i objavi Vodič kroz Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona."

Predložena odredba člana 5 je nejasna i neprecizna, tako da se ne može jasno zaključuti o kakvom se vodiču radi, što treba da sadrži i što taj vodič predstavlja, iz kojih razloga Ministarstvo ne može prihvatiti predloženo rješenje.

Imajući u vidu navedeno, Vlada je mišljenja da Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ne treba prihvati.

